

Mikor lesz itt népszaporulat?

Németh Tibor Györgytől az Új Magyarország január 17-i számában Ne legyünk ennyire borúlátók címmel zavarba ejtő frás jelent meg.

Fekete Gyula és ifj. Fekete Gyula közösen írt Csendes ellenforradalom című könyvét méltatja. Nem elképzelhetetlen, hogy a szándékai jók. Sajnos a művet, amelyről elismeréssel szól, még nem ismerem. De id. Fekete Gyulának régóta őszinte tisztelője vagyok. Szomorú, hogy nem ok nélkül borúlátó népesedési viszonyaink és nemzeti sorskérdéseink megítélésében nagy felelősségérzettel áthatott gondolkodó. A szerzők most is népiünk jövője esélyeit vizsgálják.

Németh Tibor György azonban optimista, őt lelkes bizakodás tölti el. Szerinte etnikai átrendeződés zajlik hazánkban, mint ahogy múltunk során nem egyszer. Történelmi példákra hivatkozik, a tatárjárás, vagy a török kiűzését követő betelepítésekre utalva, teljesen jogtalanul. Semmiféle indokoltasága nincs eme korok és jelenünk párhuzamba állításának. Őt mégis szinte lelkesíti e „párhuzam”: „Napjainkban valami hasonló játszódik le nálunk. Keletről, Távol-Keletről s a világ számos tájáról érkeznek ma hozzánk bevándorlók, menekültek (...), akik között bizonyára több a becsületes, dolgozni akaró

ember. Elképzelhető, egy újabb vérkeveredés, de a magyarság talpon maradhat, ha őrizni tudja hagyományos értékeit.” Szerinte elegendő megtanítani „a kínai, a koreai, a bosnyák bevándorlót, átutazót a Hiszekegyre, a Mi-tyánkra, a Himnuszra, s tán még többre is.”

Ez az okoskodás mellbe vágott. Írását átolvastam másodszer is, mert bár hangvétele komoly, elképzelései viszont olyan képtelenek, hogy gondoltam, talán ironizál; a gúny eszközeivel kívánja sokkolni olvasóit, népesedéspolitikánk közel fél évszázados felelőtlenségére világítva. Itt azonban nem erről van szó! E komolytalan dolgokat komolyan mondta. Azt is leírja: „Ha ma itt a magyarság csak annyit ér el, hogy néhány kínai megismerkedik a kereszténységgel, s az idők változásával hazájába visszatérve elmondja (...), amit itt a magyar kultúrától megtudott, már teljesítettünk egy nyugat-európai, tán világ-horderejű feladatot.” Hát, ha visszatér, a népesedési problémáinkkal ugyan mi lesz? Vagy itt hagyja a gyerekeit, a kis kínai magyarokat állami gondozásra?

Ha egy fogyatkozó nép nemzeti fennmaradását sokféle idegen fajú, teljesen eltérő kultúrájú, etikájú, szellemiségű, érzelmvilágú és élet-szemléletű etnikummal kívánja biztosítani, akkor húzódjék magára a koporsó fedelét, és várja, hogy rákaparják a hantot! Egyébként se a mi

feladatunk a nyugat-európai kultúrát Kínába, Azerbajdzsánba, Kenyába exportálni. Tettünk mi már Nyugat-Európának elég szolgálatot; nemhogy hálában, de köszönetben, elismerésben sem részesültünk! Sőt, történelmünk minden igazán válságos periódusában csak belénk rugdostak!

Sajátságos, hogy nemzetmentő honfitársunknak az az eszébe sem jutott, hogy az egykori győztes nagyhatalmak rosszindulata és ostobasága folytán a trianoni határon kívül több millió magyar ébredt egy csúf reggelen a saját ágyában arra, hogy külföldön van. Az ő befogadásuk lehetősége talán mégiscsak kézenfekvőbb lenne, hiszen magyar ajkúak, és véreink, akik nem Csunkingból vagy Nairoiból hozzák élet-szemléletüket. De a „kinti” magyarok hazatelepítésének a gondolatát is helytelenítettem volna, mert demográfiai válságunkat nem így kell megoldani, és számos más szempont, féltucatnyi logikus érv is ellene szól. (Nem azt mondom, hogy aki hazamenekül, azt ne fogadjuk! De őket népi tartalék készletnek tekinteni nem is célszerű, nem is okos és nem is etikus!) És ha ők is elfogynak? A tüdőbeteg sápadt arcát sem célravezető pirosra festeni! (Mikszáth)

Itt egészen más és jóval összetettebb a feladat! Először is, az országgyűlési választások során a szalonkom-

munista és liberálbolshevik képviselőket meg kell fosztani mandátumuktól. Nem szabad támogatni egyetlen olyan jelöltet sem, aki a jelenlegi ciklusban, például a magzatvédelmi törvény nyílt szavazásán és minden kétharmados törvény vitája és szavazása során a változások kerékkötője volt. Az új kormányba és a minisztériumokba ne kerülhessenek be volt pártfunkcionáriusok, egykori „szakemberek”. Ki kell szorítani a politikai közéletből, a közigazgatásból, a kulturális életből mindazokat, akik moszkoviták voltak, és így-úgy felelősek az ország lezüllesztéséért, kirablásáért, nemzetközi önbecsülésének elsorvasztásáért. Felelősségre kell vonni a nemzet hóhérait és kiszolgálóikat, de a rendszerváltás elvtelen haszonélvezőit is. Vissza kell szerezni az egykori vezérgazdátok és nacsalynyok bűnszövegkeze által elsinkófált milliárdokat, és ebből talpraállítani a társadalom elesettjeit. Be kell fejezni a szociális piacgazdaság építését, megszilárdítani a demokráciát.

Ha talpra áll a nép, és valóban kezébe veszi sorsának irányítását, ha kibontakoznak a valódi rendszerváltás előnyei, lesz itt népszaporulat, kiheverjük a fél évszázados vérvesztést bosnyákok és észak-koreaiak nélkül is.

Most elolvasom Fekete Gyuláék könyvét. Azt hiszem, nem ők sugallták Né-

meth Tibor Györgynek e grandiózus nemzetmentő gondolatot...

Taál Márton
Budapest

Szégyenünk: Dabas-Sári

Egyik legnagyobb kincsünk a nyelvünk! Olyan hangszer, amin mindenki, aki figyel rá, csodálatosan tud játszani.

Igen, játszani, mert a nyelvi játékok egész sorát ismerjük. A legfennköltebb természetesen a költészet. Költeményt írni nem mindenki tud, de nyelvet alkotni, vele játszani mindenki tud — aki akar!

Közismert játék, amikor egy szó betűit összekeverve, új szót alkotunk. Lásd a szó-tári példát: Adél-Léda! Ez az anagramma. Hasonló játék volt — az oda-vissza egyforma értelemmel bíró szavak, mondatok alkotása. Drága édesapám nagyon szerette ezt a szófordító játékot és az alábbi mondatot tőle tanultam: A sári pap írása.

Kérdik: miről jutott ez most az eszembe? A minap olvastam ezen az oldalon, hogy a dabas-sári iskolaügy még mindig hullámokat vet (sajnos, hazánk szégyenére, pellengérré téve szinte a világ előtt demokráciánkat, a vallásszabadságot, az oktatásügyet és magát a rendszerváltotást).

Szégyenünk, hogy főtiszte-

lendő Pásztor plébános úr még mindig harcolni kényszerül, akár a sajtó nyilvánosságán keresztül is a felekezeti iskoláért...

A vallásos vagy ateista fel-fogás, igaz, magánügy, bár a Biblia nem ezt mondja: „tegyetek tanítványokká minden népeket” (Máté 28:19) és ezt a vallási tételt mindenki ismeri, akit megkereszteltek, illetve akinek hite van. De persze magánügy annak, aki nem hisz. Ez is demokratikus jog, csak néha eszembe jut, hogyan számol el majd felnövő gyerekeinek az, akiben esetleg feltámad a kérdés, az ágostoni hittétel: „Te Istenünk, úgy teremtettél bennünket, hogy a mi lelkünk Tehozzád kívánkozik — és a mi lelkünk meg nem nyugszik, amíg Tebened el nem pihen!”

De szűkítsük le a kérdést magára az oktatásra. Feltételezhető, hogy állami iskoláinkban sem tanítanak semmi olyat (ma már), ami a gyerek ártalmára lenne. Amivel másabb a felekezeti iskola, azt a mi idős korosztályunk tudja, azok, akik felekezeti iskolába jártunk. A hit és erkölcs-tanítása nem ártalmas, a tízparancsolat nemcsak az Isten, hanem az emberek iránti kötelességekről is szól, márpedig kétféle erkölcs ugye, nincs! Hát akkor mire jó elletne berzenkedni?

Nyugtalan, békétlen világunkban ez volna hát a legfőbb gondunk?

Fazekas Máttyás
Veresegyház

HISTÓRIA

Az altaji népek ősvallása, tekintettel a magyar ősvallásra

VI. Annyit általában elvül vé-lünk fölállítani, hogy a lélek fennmaradása felüli hit minden altaji népnél uralkodó. Valamint azonban ugyanazon néptörzs is, a fejlődés különböző fokozatán, különbözőleg fogta föl az istenit: a túlvilág hite is több fejlődési szakon ment által. Azon népiségek, melyek még a kültermészeti tárgyakat imádják, nem a természeti tárgyak mögött rejtező és azokban látatlanul működő hatalmakat, a lélek fennmaradásáról is érzékibb, anyagiabb fogalommal bírnak. S az altaji törzsek közt, mint láttuk, már a szamojédok is felülemelkedtek a nyers természetimádáson. Az emberi szellem részletez, mielőtt az egyetemesség, az általánosság fogalmára emelkednék. Ugyanezt tapasztaljuk a vallások fejlődése történeteiben. A főbb természeti tárgyakon, a régi-ek úgynevezett elemein kívül, mindig több-több erőt fedez föl maga körül, amint vizsgálja a természetet, mely-lyel soha sem él az ember közvetlenebb viszonyban, mint művelődése kezdetén. Ezen erőket, melyeknek mű-

ködését látja, nem tudván magyarázni, csuda-e, ha megannyi istenség mellett alsóbbrendű istenek, szellemek végtelen csoportja áll elő. Már a szamojédok is hiszik, hogy az anyag mögött mindenütt láthatatlan erő, szellem lap-pang, s a természetben minden tárgy illetően szellem uralma alatt áll.

Mint a lélek a testtől a halál által: a természeti tárgy bensős ereje is különböző mintegy anyagától, és csak árnyszerű lényképpen lakozik abban. Még inkább kifejlett e hit a többi altaji nép, a finneknél, mongolok stb. között. Lényegileg nem különböznek e szellemek a többi elemi istenektől, csakhogy hatalmuk kisebb tárgyakra terjed, s a runókban az istenek szolgálatában álló lényekben vannak feltüntetve.

Ez alsóbbrendű isteneket vagy szellemeket általában a főbb istenekétől különböző névvel nevezik. Azonban nem könnyű megmondani hatalom korlátosságán kívül miben áll sajátlan a különbség az istenek és szellemek között; nem könnyű ezek és amazok csoportja közt megvonni a válaszfalat. Jól jegy-

zi meg Ukert, hogy a görögök-nél is egyértelmű volt ré-gíbb időkben a Theosz és a Daimón nevezet...

A szamojédok maiglan hí-vei a démonok kultuszának. A légben, a földön, a föld alatt — szóval a természetben mindenütt démonok kísértének hitük szerint, kiket különböző loh, los, koika, de főleg tadebcjo (ettől tadibea 'sámán, varázsló') néven emlegetnek a különböző törzsek. Legveszélyesebb szellemek azonban, mint fentebb érintők, az itarmák, a sámánok elköltözött lelkei. Emberei szemek nem látják e démonokat. Csak a sámánok idézhetik, kik a tadebcjok segíté-lye által orvosolnak, azok sугallatára mondják meg az el-rejtett vagyont és látják a jö-vendőt.

A finnekről írja Lenquist, hogy az isteneiken kívül szel-lemet, nemtöket és démono-kat is tisztelnek, akik egyaránt hatalmasak jót és rossz-szat tenni. Az idéztem író hat különböző fajra osztja e szel-lemeket...

A lapp mitológiában kétfé-le szellemek vannak: a holtak lelkei és a saivok. A holtak lelkeiről egyező a finneknél és a

lappok nézete; míg a saivok szintén a holtaknak megfelelő védszelleme, csakhogy az utóbbiak alaktalan és láthatatlan lények, a saivokat ellenben megtestesíti a képzelet.

A vojtyjakok, csuvasok, cseremiszek, s keleti Oroszország más finn törzsei, halottak lelkein kívül szintén tiszteltek és tisztelnek egyrészt maiglan is alárendeltebb szellemi lényeket. Ilyen a csuvasok kabája, a cseremiszek kebeje, mind a jó szellemek. Előfordul továbbá a csuvasoknál jerik vagy irik, a cseremiszeknél ista, a vojtyjakoknál mudor vagy modor: védszelleme, de akik egyszerűsmind rosszat is tesznek az embernek, meg is büntetik.

A közép-ázsiai népekről írja a derék Schmidt, hogy hirtők szerint a légkör, a föld és annak benseje telidestele szellemi lényekkel, kik a szerves és szervetlen világra részint jóltéző, részint ártalmas befolyást gyakorolnak. Minden vidékben, hegyben és sziklában, folyóban, patakban, forrásnál, zuhatagban és fában lakoznak szellemek. Nemcsak a vihar s az erős szakas, ártalmas tünemények a termé-

szetben, hanem azon csapások is e szellemektől származnak, melyek az embereket érik. Sok osztályra oszlanak e szellemek; s hatáskörük és hatalmuk is különböző. Főleg a pusztá, sivár, lakatlan és vadon vidékeken, vagy ahol a természet óriási tömegekben alkot és megdöbben-

tő nagyszerűséggel nyilatkozik — ottan lakoznak, ott gyülekeznek leginkább a félelmetes szellemek, más tájakra is elszáldogozva. Turán fenyérein és Góbi sivatagjain ez okból már a legrégebb időkben ártalmas szellemek barangoltak. (Folytatjuk)

Csengery Antal

Az isaszegi iskola költségei

Isaszegen már a 18. században volt iskola. Az intézmény 1837-ben újonnan emelt épületbe költözött, és a kántornak is lakást emeltek. A kiadásokról a következő év elején, 1838. január 26-án készült részletes kimutatás. Ez érdekes adat Farkas Péter forrásközlésében található. Eszerint a pénzkidadások mellett jelentős értékű volt az anyag természetű hozzájárulás az iskola felépítéséhez. Az uradalom 91 szál keményfát adott, és összesen 16 000 téglát. Fontos volt a község hozzájárulása is: „A lakosok által többektől összehordott 5 szekér kő, ugyancsak a lakosok által készített 47 000 vályog.” Az építést irányító közművesnek, Csiznek Jánosnak „alku szerint fizetődött 282” forint. Sokba kerültek a különböző faanyagok, lécek, deszkák, ezeket Pesten vásárolták meg, 237 forint 32 krajcár értékben. Az ácsmunka ára 64 forintba került, „Polan Pál asztalosnak alku szerint” 59 forintot fizettek. A lakatos Gödöllőről jött, ő 25 forint 36 krajcárt kapott. A padok 31 forint 78 krajcárba kerültek, valamivel többre, 40 forintba a kályhák, ezek közül az egyik vasból készült, a három másik cserépből. „Két mázsa vassért és 3500 szögekért” is pénzt kellett adni, 26 forintot. A mész 15, a tetőfedés 16 forintba került. Szerencsére a tetőhöz szükséges szüpkévéket a falu, illetve a plébános adta össze. Az új iskola és kántorlakás így is összesen 797 forint 47 krajcárba került — jegyezte fel Paulis Ignác jegyző.